

В. Е. Беяневич

О. А. Беяневич

НАУКОВІ ВИСНОВКИ
щодо застосування норм права
та судова практика
Верховного Суду
2018–2020 років

Київ
Юрінком Інтер
2021

УДК 347.991.018.09(477)"2018/2020"
Б44

Б44 В. Е. Беяневич, О. А. Беяневич. **Наукові висновки щодо застосування норм права та судова практика Верховного Суду 2018–2020 років.** Київ: Юрінком Інтер, 2021. 460 с.

ISBN 978-966-667-784-9

Збірка включає наукові висновки, підготовлені авторами як членами Науково-консультативної ради при Верховному Суді у 2018–2020 роках відповідно до норм Господарського процесуального кодексу України та Цивільного процесуального кодексу України, статті 47 Закону України «Про судоустрій та статус суддів», Положення про Науково-консультативну раду при Верховному Суді щодо тлумачення та застосування норм права. До кожного наукового висновку додається відповідна правова позиція, сформульована у постанові по конкретній справі Верховним Судом, а також наявні окремі думки суддів, викладені у цих постановках.

Збірка адресована широкому юридичному загалу і буде корисною усім, хто цікавиться розвитком як правової науки, так і судової практики у справах цивільної та господарської юрисдикції як «надбудови» права.

УДК 347.991.018.09(477)"2018/2020"

ISBN 978-966-667-784-9

© В. Е. Беяневич, О. А. Беяневич, 2021
© Юрінком Інтер, 2021

ЗМІСТ

Перелік скорочень	7
ВСТУП	8
<i>Беляневич О. А.</i> Правова наука та судове правозастосування	10
<i>Беляневич О. А.</i> Висновки Верховного Суду щодо застосування норм права у контексті забезпечення правової визначеності	26

ЗАСТОСУВАННЯ МАТЕРІАЛЬНОГО ПРАВА

Щодо дії актів цивільного законодавства в часі (<i>справа № 908/3049/19</i>)	44
Щодо правового режиму майна Публічного акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» та сфери дії постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2017 р. № 95 «Про забезпечення ефективного використання газорозподільних систем або їх складових» (<i>справа № 925/916/17</i>)	49
Щодо знесення об'єкта самочинного будівництва (стаття 376 ЦК України) (<i>справа № 916/2791/13</i>)	56
Застосування статті 392 Цивільного кодексу України (<i>справа № 344/16879/15-ц</i>)	63
Застосування статей 217 Господарського кодексу України та 625 Цивільного кодексу України (<i>справа № 902/417/18</i>)	70
Застосування положень про позовну давність щодо вимог про стягнення сум (ч. 2 ст. 625 ЦК та Закону України «Про державний матеріальний резерв») (<i>справа № 910/17317/17</i>)	76
Застосування норм Цивільного кодексу України та інших норм права щодо позовної давності у справах про банкрутство (<i>справа № 10/5026/995/2012</i>)	93
Щодо застосування норм Закону України «Про селянське (фермерське) господарство» від 20.12.1991 р. (<i>справа № 922/3312/17</i>)	100
Щодо застосування положень статті 33 Закону України «Про оренду землі» (<i>справа № 920/739/17</i>)	113
Щодо правонаступництва при виділі та розірвання договору оренди землі (<i>справа № 921/1009/18</i>)	125
Застосування частини п'ятої статті 6 Закону України «Про іпотеку» (<i>справа № 520/1185/16-ц</i>)	133
Застосування частини четвертої статті 36 Закону України «Про іпотеку» (<i>справа № 916/3146/17</i>)	137

Тлумачення частини першої статті 38 Закону України «Про іпотеку» (справа № 757/13243/17)	143
Застосування положень статті 88 Закону України «Про нотаріат» (справа № 916/3006/17)	152
Щодо права Національного банку України здійснювати звернення стягнення на заставне майно банку, віднесеного до категорії неплатоспроможних (справа № 910/3009/18)	161
Відповідальність пов'язаних з банком осіб за заподіяння банку шкоди (частина 5 статті 52 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб») (справа № 910/11027/18)	165
Відповідальність пов'язаних з банком осіб за заподіяння банку шкоди (статті 36, 52 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», стаття 58 Закону України «Про банки і банківську діяльність») (справа № 761/45721/16-ц)	181
Щодо застосування норм Закону України «Про захист прав споживачів» щодо кредитних договорів, укладених до 2010 року	194
Щодо порушення корпоративних прав учасника (справа № 904/920/19)	199
Відповідальність органів місцевого самоврядування по боргах некомерційних комунальних підприємств (справа № 5023/4388/12)	203
Поширення позовної давності на вимоги визнання права власності і зняття арешту з майна (стаття 59 Закону України «Про виконавче провадження») (справа № 487/2376/18)	209

ЗАСТОСУВАННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРАВА

Юрисдикція спору

Щодо розмежування цивільної та адміністративної юрисдикції щодо вирішення земельних спорів (справа № 617/1315/15-ц)	217
Щодо договору про організацію перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування (справа № 903/605/17)	227
Юрисдикція спорів з приводу укладання Генеральної угоди про регулювання основних принципів і норм реалізації соціально-економічної політики і трудових відносин (справа № 761/33069/16-ц)	238
Щодо визнання недійсним протоколу загальних зборів релігійної громади (справа № 598/157/15-ц)	248
Щодо юрисдикції справи та належного способу захисту порушеного права споживача фінансових послуг (стаття 38 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб») (справа № 750/3917/17)	254
Визначення юрисдикції спору в частині вимог до юридичних осіб – поручителів (справа № 202/781/14-ц)	267

Апеляційне провадження

Застосування статті 272 Господарського процесуального кодексу України (справа № 42/254)	271
---	-----

Щодо відмови у відкритті апеляційного провадження особі, яка не брала участі у справі (статті 352, 358, 362 ЦПК України) (*справа № 668/17285/13-ц*) 284

Поновлення строку на апеляційне оскарження на підставі пункту першого частини другої статті 354 ЦПК України після спливу одного року з дня складання повного тексту судового рішення (*справа № 344/11579/17*) 294

Касаційне провадження

Щодо касаційного оскарження постанови апеляційного суду про забезпечення позову, постановленої за наслідками перегляду ухвали суду першої інстанції про відмову у забезпеченні позову (стаття 389 ЦПК України) (*справа № 753/22860/17*) 301

Щодо касаційного оскарження ухвали суду про забезпечення позову, постановленої за правилами ЦПК України в редакції Закону, що був чинним до 15 грудня 2017 року (*справа № 757/7499/17-ц*) 306

Закриття касаційного провадження на підставі пункту 4 частини першої статті 396 ЦПК України (*справа № 285/3206/19*) 312

Застосування частин першої, третьої статті 414 ЦПК України (*справа № 264/5957/17*) 316

Виконавче провадження

Застосування статей 52 та 334 Господарського процесуального кодексу України (*справа № 916/617/17*) 326

Звернення стягнення на право оренди земельної ділянки боржника-орендаря (*справа № 904/968/18*) 334

Застосування частин першої, п'ятої статті 12, пункту 9 частини першої статті 37, пункту 8 частини першої статті 39, частини першої статті 40 Закону України «Про виконавче провадження» № 1404-VIII (*справа № 916/922/16*) 341

Банкрутство

Щодо застосування позовної давності та норм Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» (*справа № 917/950/14*) 351

Застосування статті 8 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» та статті 255 Господарського процесуального кодексу України (*справа № 911/3070/15*) 359

Застосування частини третьої статті 8 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» (*справа № 50/311-б*) 375

Щодо конкуренції норм Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» та Закону України «Про іпотеку» щодо реалізації майна боржника (*справа № 903/69/18*) 404

Застосування частини першої, четвертої статті 23 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» (справа № 904/1693/19)	407
Застосування в процедурі банкрутства статті 388 Цивільного кодексу України та статті 1 Першого протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (справа № 14/5026/1020/2011)	413
Застосування в процедурі банкрутства статті 388 Цивільного кодексу України та статті 1 Першого протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (справа № Б-39/187-08)	428
Щодо застосування норм Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» (справа № 921/609/15-з/10)	440
Щодо застосування норм Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» (виникнення податкових зобов'язань) (справа № 910/14827/16)	448
Додаток. Висновки Верховного Суду про застосування норм права, оприлюднені після підписання Збірника до друку	452